

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. I. An Fides Divina debeat habere objectum formale infallibile.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

ordinat fides, ut docet Augustinus. l. 4. de civitate DEI. capite. 20. ajens de fide: Cujus primum, & maximum officium est, ut in verum credatur DEUM: cui consonat Divus Thomas. 2. 2. q. 1. a. 1. in corp. & ad 1. Alia verò, ut humanitas Christi, sacramenta &c. erunt objecta attributa. videatur ipse Gormaz. à n. 294. de virtutibus Theologicis. His prenotatis, quarendum jam est, quodnam, & quale sit objectum formale fidei Divinæ.

QUESTIO I.

De Infallibilitate DEI.

ARTICULUS I.

An Fides Divina debeat habere Objectum formale infallibile.

33. **F**ides in rigore, & proprio usu linguae Latinae, significat assensum intellectus: sic Virgilius *Aeneidos*. 4. ait: *Credo equidem, nec vana fides, genus esse Deorum*. Sumitur tamen hæc vox etiam in alijs varijs significationibus, tum à sacris, tum à prophanis scriptoribus, et. 1. quidem pro fidelitate in servandis promissis: sic Apostolus ait ad Romanos. 3. v. 3. *Nunquid incredulitas illorum fidem DEI evanescit?* 2. pro veracitate: sic Jeremia 7. v. 28. *Perjisi fides, & ablata est de ore eorum*. 3. pro fiducia: sic Jacobi 1. v. 6. *Postulet autem in fide, nihil hesitans: & Matth. 8. v. 26. Quid timidi estis modica fidei?* quanquam Suarez de fide disputatione 1. sectione. 1. numero 5. & 6. putet, his locis sermonem esse de fide strictè dicta, seu assensu intellectus, tanquam de fundamento, & radice dictarum virtutum.

34. Sumitur 4. fides pro quovis assensu intellectus opinativo: sic Aristoteles 2. de anima textu 157. ait: *Opinionem quidem sequitur fides*. 5. sumitur pro dictamine conscientiae: & in hoc sensu dicitur ad Rom. 14. v. 23. *Omne autem, quod non est ex fide, peccatum est*. 6. pro instrumentis, seu scripturis, aliquid authenticè probantibus: & sic Jura sæpius agunt de fide instrumentorum, seu instrumentis facientibus fidem. 7. pro dono Spiritus Sancti, ad fidem per modos extraordinarios probandam, ut, quando S. Apollonia ex speciali instinctu Spiritus Sancti in flammis insilijt. 8. tandem sumitur pro assensu intellectus, quo rei alicui assentimur propter testimonium, seu auctoritatem loquentis. Et hic est propriè actus fidei in genere, atque in hac significatione nos hic & nunc maxime loquimur:

35. Dividitur autem fides, in hoc ultimo sensu accepta, in fidem humanam, & Divinam. Prior, seu fides humana est, quando alicui rei assentimur ob auctoritatem humanam, vel testimonium hominis. Fides Divina est, quando assentimur ob auctoritatem, vel testimonium DEI loquen-

tis. Notandum tamen adhuc, cum ad actum fidei concurrat suo modo, & objectum, quod creditur, & habitus, à quo actus producitur, hanc vocem fides etiam tribui, & objectis fidei, & habitui, à Patribus, & Scripturis. Sic pro objectis sumitur, quando Apoc. 2. v. 13. dicitur: *Non negasti fidem meam*; hoc est, objecta revelata: & a S. Athanasio in Symbolo: *Hæc est fides catholica*: scilicet objecta credenda. Pro habitu autem accipitur. 1. Cor. 13. v. 13. *Nunc autem manent fides, spes, charitas &c.* hoc est habitus. Pro actu sumitur ad Hebræos. 11. v. 3. ubi dicitur: *Fide intelligimus, aptata esse sæcula verbo DEI*: hoc est, per actum fidei. Unde nos etiam sæpe omnibus his vocem hanc attribuimus: quo tamen in sensu loquamur, facile ex contextu patebit.

36. Dico. 1. Fides Theologica non potest niti ratione humana. ita omnes Catholici. Prob. Fides Theologica est assensus firmissimus, ita ut mutari nunquam licet possit, sed potius vita relinquenda sit, quam fides: nec etiam dubium ullum deliberatum possit cum fide stare, ut ipsa fides Catholica docet: ergo non potest niti objecto formali (seu quod idem est) motivo, nisi firmissimo, & infallibili: ergo non potest niti humana ratione, ut hæretici docent: hoc enim motivum fallibile est, nec tam firmo assensu dignum. Confir. 1. Multa sunt supra rationem humanam, ut mysterium SS. Trinitatis &c. ergo ista nunquam deberemus credere. Confir. 2. Ad fidem necessaria est, ut habet S. Paulus 2. Cor. 10. v. 5. captivatio intellectus in obsequium Christi: hoc est: debemus credere aliquid, quod intellectus naturaliter non capit, seu quod est supra rationem humanam: ergo fides non potest niti sola ratione humana.

Hinc S. Augustinus sermone 1. de Trinitate, qui est 188. de tempore. ait: *Denique accepto baptismo hoc dicimus: fidelis factus est, sive factus sum: credo, quod nescio, & propterea scio; quia me scio nescire, quod nescio. iterum tractatu. 40. in Joann. & illa verba Joann. 8. v. 31. Et cognoscetis veritatem. ait: Non quia cognoverunt, crediderunt, sed, ut cognoscerent, crediderunt; credimus enim, ut cognoscamus: non cognoscimus, ut credamus. Tandem S. Paulus. 1. Cor. 2. v. 4. expressè nostram conclusionem docet, dum ait: *Sermo meus, & prædicatio mea, non in persuasibilibus humana sapientia verbis, sed in ostensione spiritus, & virtutis, ut fides vestra non sit in sapientia hominum, sed in virtute DEI*. Quare fides niti debet altiore motivo, scilicet testimonio DEI, ut jam diximus, & adhuc pluribus infra dicemus: ubi etiam probabimus, testimonium DEI infallibile esse.*

37. Prius tamen contra eos agendum, qui docere videntur, fidem, seu Divinæ fidei actum, nullum omnino objectum formale, seu motivum habere: cui sententiæ videretur favere Scotus in 3. dist. 23. questione unica. articulo 2. Gabriel autem, & Occam, apud

B

Gor-

Gormaz de virt. Theol. n. 133. eam probabilem reputant. Volunt itaque authores hujus sententia, fidem ex sola terminorum apprehensione assentiri revelatis objectis: & si objiciatur ipsi, plura fidei objecta, e. g. mysterium Trinitatis, Incarnationis &c. apparere ex se intellectui neutra, hoc est, nec vera, nec falsa, sicut nobis apparet paritas, vel imparitas numeri stellarum (nec enim scimus, an par, an impar sit) respondent, quod habitus fidei, qui fidei lumen vocatur, suppleat causalitatem terminorum, & determinet intellectum ad assensum immediatum rei per se obscuræ; nam (ajunt ulterius) habitus est inclinatio potentia ad assentiendum objecto, vi cuius sæpe assentimur propositionibus ex se non notis: & sæpe, quando ab initio alicui propositioni difficulter assensi sumus, postea ex habitu facile ei assentimur: at contra hanc sententiam.

38. Dico 2. Actus Divinae fidei exigit necessario objectum formale motivum assentiendi objectis revelatis. ita Theologi communissime. Probat. 1. Scriptura Sacra passim, dum exigunt fidem à nobis, proponunt nobis Divinum testimonium, ob quod credamus: ergo hoc ipsum assignant tanquam motivum, seu objectum formale: ergo necessario fides hoc motivum respicit, seu exigit. consequentia prima est clara; esse enim motivum fidei est esse id, ob quod, seu propter quod creditur. Secunda etiam consequentia non potest negari; nam illud exigit fides, quod Scriptura ei semper attribuunt; hoc enim utique censendum est, spectare ad eam essentialiter; alias naturam fidei non rite explicarent: sicut etiam propterea ad charitatem spectat essentialiter, respicere DEUM ut summum bonum.

Ant. probatur adducendo textus. Joan. 1. v. 18. Unigenitus filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit. & 1. ad Thessal. 2. v. 13. ait S. Paulus: Cum accepissetis à nobis verbum auditus DEI, accepistis illud, non ut verbum hominum, sed (sicut est verè) verbum DEI. item ad Galat. 1. v. 11. Notum enim vobis facio, fratres, Evangelium, quod evangelizatum est à me; quia non est secundum hominem; neque enim ego ab homine accepi illud, neque didici: sed per revelationem JESU Christi. item. 1. Joan. 5. v. 10. Qui credit in filium DEI, habet testimonium DEI in se: qui non credit filio, mendacem facit eum; quia non credit in testimonium, quod testificatus est DEUS de filio suo. item ibidem v. 6. Spiritus est, qui testificatur, quoniam Christus est veritas: & v. 9. Si testimonium hominum accipimus, testimonium DEI majus est. Rursus. 2. Petri 1. v. 19. Habemus firmiorem propheticum sermonem &c. Adde S. Augustinum l. de spir. & liter. c. 32. dicentem: Nulli itaque dubium est, eam fidem ab Apostolo commendari, qua creditur DEO. Plura vide apud Suarez de fide disp. 3. sec. 1.

39. Prob. conclusio 2. Sicut objectum voluntatis est bonum, ita objectum intellectus est verum: sed voluntas non potest, ne-

que supernaturaliter adjuncta per habitum charitatis, amare id, quod nec in se, nec in alio apparet bonum: ergo nec intellectus adjunctus supernaturaliter per habitum fidei, potest assentiri illi, quod nec in se, nec in alio apparet verum: ergo non potest absque motivo suadente veritatem credere. Cum autem motivum in ordine ad credendum, seu ad fidem, non sit quaecunque, sed sit testimonium, (nemo enim potest credere, nisi loquente: & alias fides non distingueretur ab opinione quacunque, vel à scientia, vel etiam à visione beatifica) necessario fides exigit pro motivo testimonium, & consequenter fides Divina exigit testimonium Divinum, quemadmodum fides humana exigit testimonium humanum. Confirmatur. Fides, utpote virtus Theologica, debet ex dictis n. 5. habere objectum formale Divinum: ergo.

40. Prob. 3. concl. ex absurdis, quæ sequuntur ex opposita sententia. Si habitus fidei posset supplere defectum motivi, tunc puer baptizatus, adeoque donatus habitu fidei, statim, postquam usum rationis adeptus esset, assentiretur cuivis mysterio nostræ fidei, e. g. Sanctissimæ Trinitatis, vel Incarnationis, posita tantum ipsa terminorum apprehensione, nulla præmissa instructione, modò auditu quocunque, vel à pisttaco dicta, perciperet: quod est contra omnem experientiam. 2. Necessaria non foret pia affectio, imperans assensum fidei, sed, sicut homo apertis oculis, & applicato sufficienter lucido colorato, statim videt, ita etiam assentiretur mysteriis fidei: consequenter actus fidei esset necessarius, & non meritorius: quod est omnino falsum.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

41. Objic. 1. contra 1. conclus. Qui credit, quod ratio non capit, imprudenter agit: ergo ratio humana debet esse motivum fidei. Resp. dist. ant. si id, quod credit, non aliunde in alio appareat verum. conc. ant. si in alio appareat verum. neg. ant. & conf. Certè, licet res, in se præcisè spectata, nobis appareat neutra, dummodo in alio, scilicet testimonio fidei, appareat vera, prudentissime eam credimus; alias minus docti nunquam posset credere, quæ audiunt à doctioribus: ipsi autem non capiunt. Aliud est, quod ratio naturalis, seu humana, debeat ostendere, quod illa res in alio sit vera, vel certè, quod sit credibilis: sive debeat ostendere, quod DEUS eam rem dixerit: vel certè, quod sit credibile, atque credendum, DEUM illam dixisse: de quo inferius pluribus, quando de credibilitate mysteriorum nostræ fidei, & motivis credibilitatis ejusdem. Hoc autem licet humana ratio debeat facere, non propterea ipsa est motivum fidei, sed tantum est applicatio motivi. Sic etiam cognitio debet applicare voluntati bonitatem objecti, ut possit amari: non tamen cognitio est motivum amoris.